

SPRAWOZDANIE Z IX WARSZAWSKO-TORUŃSKIEGO
KOŁOKWIUM NAUKOWEGO PRAW CZŁOWIEKA
I MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA HUMANITARNEGO
„PRAWA CZŁOWIEKA A OCHRONA ŚRODOWISKA –
WSPÓLNE WARTOŚCI I WYZWANIA”,
TORUŃ, 9–10 GRUDNIA 2016 ROKU

REPORT ON THE IX WARSAW–TORUŃ COLLOQUIUM
ON HUMAN RIGHTS AND INTERNATIONAL
HUMANITARIAN LAW “HUMAN RIGHTS
AND ENVIRONMENTAL PROTECTION –
COMMON VALUES AND CHALLENGES”,
TORUŃ, 9–10 DECEMBER, 2016

<http://dx.doi.org/10.12775/PPOS.2016.027>

STRESZCZENIE

W dniach 9–10 grudnia 2016 roku odbyło się w Toruniu IX Warszawsko-Toruńskie Kolokwium Naukowe Praw Człowieka i Międzynarodowego Prawa Humanitarnego organizowane przez Katedrę Praw Człowieka Wydziału Prawa i Administracji UMK we współpracy z Ka-

4/2016

tedrą Prawa Ochrony Środowiska WPiA UMK i Kujawsko-Pomorskim Akademickim Centrum Prawa Ochrony Środowiska przy WPiA UMK. Tegoroczny temat przewodni tego cyklicznego wydarzenia łączył dwa główne obszary badawcze – praw człowieka i prawa ochrony środowiska.

Słowa kluczowe

Prawa człowieka; prawo ochrony środowiska; konferencja naukowa.

ABSTRACT

IX Warsaw–Toruń Colloquium on Human Rights and International Humanitarian Law took place in Toruń between 9–10 December 2016. It was organised by the Department of Human Rights and the Department of Environmental Law of Faculty of Law and Administration of Nicolaus Copernicus University and the Kuyavian-Pomeranian Academic Centre of Environmental Law. This year's topic of the Colloquium brought together two general areas of scientific research – human rights and environmental law.

Keywords

Human rights; environmental law; scientific conference.

Warszawsko-Toruńskie Kolokwium Naukowe Praw Człowieka i Międzynarodowego Prawa Humanitarnego jest cykliczną inicjatywą naukową organizowaną naprzemiennie przez Katedrę Praw Człowieka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Katedrę Ochrony Praw Człowieka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. IX już Kolokwium odbyło się w dniach 9–10 grudnia 2016 roku w Toruniu. Z uwagi na wybrany temat przewodni, koncentrujący się wokół zagadnienia związków między prawami człowieka i prawnymi aspektami ochrony środowiska, główni organizatorzy zaprosili do współpracy Katedrę Prawa Ochrony Środowiska WPiA UMK

i, powiązane z nią, Kujawsko-Pomorskie Akademickie Centrum Prawa Ochrony Środowiska (KPACPOŚ). Członkami Komitetu Organizacyjnego IX Kolokwium byli: prof. dr hab. Bożena Gronowska (Kierownik KPCz WPiA UMK), prof. dr hab. Bartosz Rakoczy (Kierownik KPOŚ WPiA UMK i KPACPOŚ), dr hab. Michał Balcerzak, prof. UMK oraz dr Julia Kapelańska-Pręgowska. Patronat honorowy nad IX Kolokwium objęła pani Emilia Kawka-Patek – Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Dwudniowe obrady IX Kolokwium odbywały się w dwóch turach sesji – trzech plenarnych (piątek 9 grudnia 2016 roku) i czterech panelowych (sobota 10 grudnia 2016 roku). Uczestnicy czynni IX Kolokwium (łącznie 34 referentów) w swoich wystąpieniach analizowali zagadnienia łączące się przede wszystkim z następującymi obszarami badawczymi: prawa człowieka, prawo międzynarodowe i prawo ochrony środowiska. W części pierwszej referentów i pozostałych uczestników przywitani Kierownicy Katedr współpracujących przy IX Kolokwium – prof. dr hab. Bożena Gronowska i prof. dr hab. Bartosz Rakoczy, a następnie przemówienie powitalne do uczestników wygłosił pan Wojciech Kuliński, Zastępca Prezesa WFOŚiGW w Toruniu.

I sesja plenarna IX Kolokwium, prowadzona przez prof. dr hab. Bożenę Gronowską, poświęcona była tematyce: *Prawo człowieka do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska – perspektywa globalna*. W jej ramach przedstawionych zostało pięć wystąpień:

- prof. dr hab. Janina Ciechanowicz-McLean (UG), *Prawa człowieka do życia i do środowiska*;
- dr hab. Jacek Barcik (UŚ), *Środowisko jako globalne dobro publiczne*;
- dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. UKW (UKW w Bydgoszczy), *Koncepcja zrównoważonego rozwoju a prawa człowieka*;
- dr Łukasz Kułaga (UKSW), *Zrównoważony rozwój a prawa człowieka w świetle Agendy 2030*;
- dr Diana Trzcńska (UG), *Sprawiedliwość ekologiczna w systemie prawa ochrony środowiska. Wartość czy wyzwanie dla praw człowieka*.

W ramach II sesji plenarnej *Prawo człowieka do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska w orzecznictwie EKPS, ETPC i Sądu Najwyższego USA*, odbywającej się pod przewodnictwem dr hab. Balcerzaka, prof. UMK, wystąpienia mieli następujący referenci:

- prof. dr hab. Tadeusz Jasudowicz (UMK), *Prawa człowieka a ochrona środowiska w ujęciu Europejskiego Komitetu Praw Socjalnych*;
- dr Hanna Morawska (UKSW), *Prawo do środowiska jako prawo gwarantowane przez Europejską Konwencję Praw Człowieka. Uwagi de lege lata i de lege ferenda*;
- dr Jakub Czepek (UWM), *Gwarancje ochrony przed zagrożeniami ekologicznymi wynikające z Europejskiej Konwencji Praw Człowieka na gruncie prawa do życia*;
- mec. Michał Behnke, *Zanieczyszczenie środowiska jako naruszenie prawa do prywatności – refleksje na tle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*;
- dr hab. Jacek Skrzydło (UŁ), *Ochrona środowiska naturalnego w orzeczeniach Sądu Najwyższego USA*.

W trakcie ostatniej sesji plenarnej, odbywającej się pod hasłem *Prawa człowieka a ochrona środowiska – perspektywa krajowa* i pod przewodnictwem prof. dr hab. Janiny Ciechanowicz-McLean (UG) referaty wygłosili przedstawiciele nauki prawa ochrony środowiska:

- dr hab. Adam Habuda (INP PAN), *Prawo jednostki do środowiska w ustawodawstwie, orzecznictwie i doktrynie*;
- prof. dr hab. Bartosz Rakoczy (UMK), *Prawo do korzystania z wody a ochrona środowiska*;
- dr Małgorzata Szalewska (UMK), *Ochrona przed hałasem a ochrona praw człowieka*;
- dr Maciej Nyka (UG), *Partycypacyjne prawa w ochronie środowiska jako element ochrony środowiska morskiego Morza Bałtyckiego*;
- dr Joanna Kierzkowska (GSW), *Prawo do powietrza wolnego od zanieczyszczeń z „niskiej emisji”*.

Drugi dzień obrad IX Kolokwium obejmował cztery sesje panelowe:

- sesja IV: *Prawa człowieka a ochrona środowiska – problemy prawnomiędzynarodowe*, pod przewodnictwem prof. dr hab. Elżbiety Karskiej (UKSW);
- sesja V: *Prawa człowieka a ochrona środowiska – problemy aksjologiczne i kulturowe*, której przewodniczył dr hab. Sebastian Sykuna, prof. UG (UG);
- sesja VI: *Współczesne problemy praw człowieka w kontekście ochrony praw człowieka w Polsce*, pod przewodnictwem prof. dr hab. Bartosza Rakoczego;
- sesja VII: *Współczesne problemy praw człowieka w kontekście ochrony praw człowieka w Europie i na świecie*, której przewodniczył prof. dr hab. Tadeusz Jasudowicz (UMK).

W sesji IV swoje wystąpienia przedstawili:

- dr Marcin Kałduński (UMK), *Zasada przezorności w międzynarodowym prawie środowiska*;
- dr Samanta Kowalska (UAM), *Ekoterroryzm – rozważania w kontekście bezpieczeństwa i zasady zrównoważonego rozwoju. Wybrane regulacje prawa międzynarodowego*;
- dr Julia Kapelańska-Pręgowska i dr Piotr Sadowski (UMK), *Środowisko naturalne w sytuacji konfliktu zbrojnego – perspektywa prawnomiędzynarodowa*;
- dr Agnieszka Wedeł-Domaradzka (UKW), *Prawo dziecka do bezpiecznego, czystego i zrównoważonego środowiska – nowe wyzwania w perspektywie postanowień Konwencji o Prawach Dziecka*;
- mgr Patrycja Zgoła (INP PAN), *Deterytorializacja klimatyczna państwa a status prawny uchodźcy w dokumentach prawa międzynarodowego*.

W trakcie równolegle odbywającej się sesji V referaty wygłosili następujący uczestnicy:

- dr Dorota Ferenc-Kopeć (Rzeszowska Szkoła Wyższa), *Środowisko naturalne i prawa człowieka – problem wzajemnych konwergencji. Ujęcie kulturowe*;
- dr Tomasz Bojar-Fijałkowski (UKW), *Prawo do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska w założeniach sprawiedliwości ekologicznej*;

- dr Rafał Mizerski (UWM), *Współczesna koncepcja praw człowieka w świetle ustaleń paleoantropologii i antropogenetyki*;
- mgr Katarzyna Wesołowska (SKO w Koninie), *Prawo człowieka do przyrody*;
- mgr Adrian Pachciarz (UMK), *Środowisko i prawa człowieka w nauczaniu Jana Pawła II*.

W ramach przedostatniej sesji panelowej IX Kolokwium swoje wystąpienia przedstawiły:

- dr Katarzyna Grzelak-Bach (UKSW), *Kilka uwag na tle prawa łowieckiego*;
- dr Karolina Karpus (UMK), *Implementacja dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 ustanawiającej infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej a prawo do informacji o środowisku i jego ochronie*;
- mgr Klaudia Cholewa (UŚ), *Manifestacja prawa do środowiska w wybranych regulacjach odpadowych*;
- mgr Martyna Walas (UMK), *Prawo do korzystania z lasów i jego ograniczenia w prawie polskim*.

W sesji VII wystąpienia miały następujące prelegentki:

- dr Dagmara Jaroszevska-Choraś (UG), *„Nowe” prawa człowieka. Dostęp do wody pitnej i infrastruktury sanitarnej*;
- dr Joanna Rezmer (UMK), *Prawo do informacji dotyczącej niebezpiecznych substancji i odpadów*;
- mgr Filip Nawrot (UŚ), *Prawo do czystego środowiska a implementacja dyrektywy 2008/98/WE w Polsce i we Włoszech*;
- mgr Katarzyna Zawada (UŚ), *Wpływ doświadczenia katastrofy w Czarnobylu na regulacje dotyczące awarii technicznych w ustawodawstwie rosyjskim*.

Po zakończeniu sesji panelowych podsumowanie dwóch dni obrad w ramach IX Kolokwium przedstawiła prof. dr hab. Bożena Gronowska, zwracając uwagę na liczne i rosnące związki między obszarami badawczymi, odzwierciedlone i analizowane w trakcie wystąpień prelegentów, przedstawiających z różnych perspektyw problematykę przenikania się praw człowieka, mię-

dzynarodowego prawa humanitarnego i prawa ochrony środowiska.

Wyniki tychże analiz znajdują swoje posumowanie w planowanej monografii naukowej, poświęconej tematyce przewodniej IX Kolokwium, pt. *Prawa człowieka a ochrona środowiska – wspólne wartości i wyzwania*.

(oprac. Redakcja PPOŚ)

